

Põhikooli III aste

8. klass

Muuseumitundide külastamiseks on vajalik eelregistreerimine. Tunnid on tellitavad teile sobival ajal ja laste vanusele vastavas pikkuses.

Aastaringised muuseumitunnid

TEEMA	MUUSEUMITUND/ PROGRAMM/ KESTUS	SISU/TEGEVUS(ED)	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
Talurahvakohtud	Kohtukulli pilgu all (1,5 tundi)	Karilatsi vallakeskuse ametihooned on magasiit, valla- ning vaestemaja. Kes või mis on „kohtukull“, milliseid nimetatud hoonetest ta oma pilgu all hoidis, sellest tuleb juttu Eesti taluraha omavalitsuse kujunemist tutvustavas muuseumitunnis. Lisaks rollimäng „Kohtuistung vallamajas“.	Ajalugu, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Koolielu	Kikas kutsus kooli (1,5 tundi)	Astume näitusel „Kuke kannul kooliteel“ läbi sajandite, mil Eesti talulastele on kirjatarkust jagatud. Räägime, kuidas kool, õppimine, haridus ja haritus Eestimaal on aja jooksul muutnud. Vanas klassitoas õpime talulaste kombel, aga arutleme ka, milliseks võiks kool muutuda tulevikus.	Ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Taluelu	Tuli - kõige peremees (1,5 kuni 2 tundi)	Pirrust petrooleumilambini. Kuidas saadi ja hoiti tuld enne tikkude tarvituselevõttu? Mis valgustas pimedat rehetuba? Valgus-, soojusallikatest ja paljust muust vestleme muuseumitunnis.	Füüsika, ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Kohalik keel	Keel kui identiteedi kandja: eesti keel ja võro kiil (1 tund)	Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus. Loeme võrukeelset "Kalevipoega". Viktoriin. (Võimaluse korral viib tunni läbi Võru Instituudi teadur)	Eesti keel, kirjandus.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Rahvajutud	Jutt tuleb jutust (1,5 tundi)	Jutuvestmine, mõistatamine ja mängimine on olnud osa meie esivanemate argielust. Kust tulevad meie rahvajutud, legendid ja muinasjutud saab selgemaks, kui istud pimedas rehetuba või ronid üles veski kivilaele. Saab nii jutte kuulata, kui neid ise vesta ja mõne jutu võib isegi valmis mõtelda.	Kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

Ajalugu	Ajaloo allikal (45 minutit)	Muuseumikogus on vanad ja veel vanemad asjad. Miks just need? Kust ajaloolased teavad, mis ajaloos juhtunud on? Millised on kirjalikud ja millised esemelised allikad, kuidas neid lugeda? Mis siis, kui sündmused pole kirja pandud? Kes on arheoloog ja mida ta uurib? Tunnis vaatame kiviaegseid Tamula, Kääpa ja Villa haua- ja asulaleide ning ka hilisematest aegadest pärit arheoloogilisi ja ajaloolisi museaale ja ürikuid ning räägime nende leidmis- ning interpreteerimislugusid.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
20. sajandi ajalugu, kodukoha lugu	1940. aastate valikud (45 minutit)	Meil kõigil tuleb teha elus palju valikuid, osa neist on olulisemad kui teised. Ajaloo õppimise mõte on otsustusvõime arendamine. Ajalugu annab võimaluse vaadata meie eelkäijate tehtud otsuste tulemusi. Muuseumitunnis mõtiskleme valikute üle, mis olid Võrumaa noortel 1940. aastatel. Ajastusse sisse elamiseks proovime astuda päris inimeste kingadesse, olgu see metsa läinud Alfred, Rootsi põgenenud Karl või koju jäänud August. Mõtleme, millised olid nende valikud ja mida meie nende asemel teeks. Meil on võimalus teada saada, mis neist sai. Vaatame metsavennapunkri sisustust ja eluolu ning metsavendluse kohta käivat ekspositsiooniosa.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
Kunst	Kunst kõneleb (45 minutit)	Kunstitundidele annavad erineva sisu galeriis vahelduvad näitused, mille toel arutletakse, kuidas kunsti vaadata, kas kunstiteos jutustab lugu, millise tehnika abil on kunstiteos loodud jms.	Kunstiõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
Muuseumikogud	Muuseum kohvis (45 minutit)	Kohvritunnid sobivad ilmestama neid ajalootunde (ka teisi ainetunde), kus on juttu Eestist ja eestlastest. Programm elavdab koolitundi, tekitab huvi muuseumi ja seal hoiul olevate esemete vastu ning ärgitab lapsi ka oma ümbruskonnas huvilisema pilguga ringi vaatama, sest iga möödunud päev on ju juba ajalugu.	Ajalugu, kirjandus, ühiskonnaõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

Rahvakalender ja tähtpäevad

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	SEPTEMBER			
3.- 5. september	Seente ja samblike näitus (kuni 1,5 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Tutvume seente ja samblike elulooga, saame teada milliseid põnevaid seeni ja samblikke leidub meie ümber; millised on meie metsade kõige mürgisemad seemed ja millised head söögiseened; kas samblikud on samuti söödavad; õpime kuidas seeni korjata ja mismoodi neid toiduks ette valmistada.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
08.- 10. september	Kasukast jopeni (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Rändame rõivaid vahetades läbi muinasaja tänapäeva. Saame teada millistest materjalidest valmistasid kehakatteid meie muistsed esivanemad; millistest materjalidest sai kedrata lõnga; millal hakati valmistama riidet ja millega riidet värviti; millal kujunesid välja erinevad rahvarõivad; mis määras erinevate paikkondade rõivaste värvivaliku; disainime ise ühe tuleviku riide või eseme.	Ajalugu. Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
15.-18. september	Suitsusaunapäev Mõniste Talurahvamuuseumis (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Talupere saunapäeval tutvume Vana-Võromaa suitsusaunakommetega. Saame teada millised on olnud suitsusaunaga seotud uskumused; milliste puudega köetakse suitsusauna; millised on suitsusauna tervitus ja tänusõnad; mis on viht ja kuidas saadakse leili; millal on paras aeg saunavihta valmistada. Külastame suitsusauna ja proovime leili visata.	Loodusõpetus. Inimene, loodus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
22.- 25. september	Kiviajanädal Mõniste Talurahvamuuseumis (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega 3 tundi)	Kiviaja programm tutvustab meie esivanemate elu ligikaudu 5000 aastat tagasi. Saame teada kus ja millistes hoonetes meie esivanemad elasid; millest valmistasid kehakatteid; kuidas saadi koldesse tuli; millest valmistati toitu; millistes nõudes säilitati toitu; millistes nõudes hoiti vett; millised olid nende tööriistad: millised olid jahi- ja kalapüügiriistad.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
28.-29. september	Karjalaste mihkclipäev (1,5 tundi)	Teeme lõket ja mängime karjalaste mängu - luurivedamist, vägikaikavedu jne. Kaeme rehetarre ja katame mihkclipäeva piknikulaua.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
september	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitäis lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega ja mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
september	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööle-toimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäeva elu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõudeajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	OKTOOBER			
5.-9. oktoober	Leivanädal Karilatsis (1,5 tundi)	Suitsuhõngulises rehetoaas saad teadmise, kuidas leib on sajandeid eestlase lauale jõudnud. Käime läbi teekonna viljakülvist leivatüki suhupanekuni.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
06.- 09. oktoober	Leiva- ja pudrunädal (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Leivapäeval õpime tundma erinevaid teravilju taimena ja terana; saame teada millisest teraviljast valmistatakse leiba, millisest saia, millisest putru, mida sööb hobune, mida lehm ja siga; proovime läbi tööd rehepeksust jahvatamiseni kiviaegsel ja taluaegsel viisil; küpsetame ise leiba ja teeme kamakäkki.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
13.- 16. oktoober	Linapäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Räägime linakasvatusest läbi aegade. Kupardame, lõugutame. Kammime linu. Ketrime ja haspeldame lõnga ning koome kangast. Valmistame näpunööri, köievõrget ja keeruga koormakõit. Programm koosneb neljast 30-minutilise osast.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
28.-30. oktoober	Küünlapäev Mõniste Talurahvamuuseumis (1,5 tundi, koos toitlustamisega kuni 2 tundi)	Küünlapäeval räägime hingedega seotud tavadest; saame teada küünla tähtsusest inimestele; saame teada millal on rahvakalendri aastaringis hingedeae; räägime vaimudest; heidame pilgu hingedeaja uskumustesse; saame teada millised uskumused on seotud hingepuudega; räägime hingedeaja toitudest; meisterdame ise küünla.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	NOVEMBER			
04.-06. november	Muuseumid ja arhiivid (1,5 tundi)	Tunnis saame teada mis on muuseum; milliseid esemeid hoitakse muuseumis; miks on muuseum vaja; millised muuseumid on Eestis; milliseid muuseumi on väljaspool Eestit; mis on arhiiv; mida hoitakse arhiivides; miks on arhiiv vaja; vaatame ringi Mõniste Talurahvamuuseumis.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
10.-13. november	Kartulinädal (2 tundi)	Kartulinädalal räägime kuidas kartul on jõudnud eestlaste toidulauale, räägime milliseid toite kartulist saab teha, vaatame kuidas kartulit on erinevatel ajastutel kevadel maha pandud ning sügisel üles võetud, vaatame mida põnevat kartulist teha saab.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
5.-10. november	Mardinädal Karilatsis (1,5 tundi)	Sandiskäimise kombed vanasti ja tänapäeval. Meisterdame sandimaske, laulame mardilaule ja käime ka muuseumimajades.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
17.- 20. november	Tsaariaja koolipäev (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Kutsume Teid 100 aasta tagusesse koolipäeva, kus õpime lugemist ja kirjutamist, rehkendamist ja turnimist; lõunavaheajal toome sahvrist leivakasti ja uurime toite, mida ema koolilapsele nädalaks kaasa oli pannud; saame teada, mida tegid lapsed vahetundide ajal.	Ajalugu. Matemaatika. Eesti keel ja kirjandus. Kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
24.- 27. november	Talurahva kauplus ja tengelpung (2 tundi, koos toitlustamisega kuni 2,5 tundi)	Rändame ajas 100 aastat tagasi ja kaupleme talurahva moodi; räägime raha väärtusest läbi aegade; saame teada, kuidas kaubad vanasti liikusid; milliseid kaupu vanasti müüdi ja mida ei müüdnud; kuidas kaupa kaaluti ja pakiti; kuidas toimus kaupade eest tasumine; milliseid kavalaid nippe kasutati salakauba veoks; mis oli talurahva tengelpungas; õpime tundma ja kokku arvestama praegu käibivaid rahasid. Õpime kaalumist, pakkimist ja arvelaual arvestamist.	Matemaatika. Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
19.-25. november	Kadrinädal Karilatsis (1,5 tundi)	Räägime ammuksel kombest – sandiskäimisest. Ehime ennast kadrisantideks, õpime kadrilaule ja -mänge.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	DETSEMBER			
6. - 21. detsember	Jõulud Karilatsis (1,5 tundi)	Kaasamängitav jõluetendus, kus käiakse erinevates muuseumimajades. Kindlasti kohtame mitmeid jõuluaja tegelasi nt jõulusokku.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
01.-21. detsember	Jõulunädal Mõniste Talurahvamuuseumis (2,5 tundi)	Käime läbi nelja erineva ajastu jõulud: tsaariaja jõulud koos jõulusokuga, esimese Eesti Vabariigi aegne jõuluõhtu koos tagurpidi kasukaga vanaga, Nõukogude aegne näärpäha koos näärivanaga ning kaasajale omased jõulud koos uhke jõuluvanaga. Küllastame ka päkapiku meistrikoda, kus on müügil erinevaid maiustusi. Ringkäigu lõpuks üllatus, tee ja piparkoogid.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	VEEBRUAR			
02.-03. veebruar	Küünlapäev (2 tundi)	Saame teadmisi juurde küünlanädalal, kus räägime küünla kasutusele võtmisest ning selle tähtsusest inimeste elus. Lisaks saame teada küünlapäevast kalendris, arutleme milliseid küünlaid üldse olemas on ning millest neid valmistatakse. Meisterdame ka ise endale küünla.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
15.-17. veebruar	Liuge-liuge lihaheited (1,5 tundi)	Vastlanädalal räägime lähemalt liugumiskombestikust ja vastlatoitudest, mängime lumemänge, meisterdame vastlavurri.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
16.-19. veebruar	Vastlad (2 tundi)	Tutvume vastlakombestikuga ja räägime vastlatoitudest. Meisterdame vastlavurri ja sobiva ilma korral laseme liugu.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
22. veebruar	Eesti Vabariigi sünnipäev (2 tundi)	Räägime Eesti riigi sünnist ja taassünnist. Saame teada Eesti Vabariigi presidentidest ja teisest olulistest riigiloojatest. Tutvume rahvussümbolika ja meisterdame ise rahvuslikke sümboleid.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
18.-23. veebruar	Palju õnne, Eesti! (1 tund)	Karilatsi koolimajas rändame läbi saja aasta ning otsime esemeid, fotosid, sündmusi, mis jutustavad meie 100 aasta vanuse kodumaa ajaloost.	Ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MÄRTS			
1.-12.märts	Koolilinn Võru (1,5 tundi)	Käesoleval aastal on tähtpäev nii muuseumi majas asunud Krümmeri koolil kui ka Võru Õpetajate Seminaril. Räägime Võrust kui koolilinnast ja linnatuuril tutvustame koolimajadeks olnud hooneid.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
12. märts	Emakeelepäev (2 tundi)	Tutvustame eesti ja lõunaeesti keelte lugu, uurime, kuidas on alguse saanud kirjutamine, ja uudistame, kuidas on kiri ja käekiri ajas muutunud.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
30. märts-01. aprill	Munanädal (2 tundi)	Arutame kumb oli enne - muna või kana, kana või muna. Heidame pilgu Vana-Võrumaa lihavõtte kombestikule.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
29.-31. märts	Kiigenädal Karilatsis (1,5 tund)	Lõuna-Eestis algab kiigelkäimine ülestõusmispühadega. Kiigume, otsime "linnupesasid" koos mõisatustega, värvime vanamoodi pühademune, mängime traditsioonilisi mängu.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	APRILL			
aprill	Kiigenädal Karilatsis (1,5 tundi)	Lõuna-Eestis algab kiigelkäimine ülestõusmispühadega. Kiigume, otsime "linnupesasid" koos mõisatustega, värvime vanamoodi pühademune, mängime traditsioonilisi mänge.	Inimeseõpetus, kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
13.-16. aprill	Piiriäärse talurahva ehitusviisid (2 tundi)	Tutvume Eesti-Läti piiril elava talurahva ehitustraditsioonidega tsaariajast tänapäevani. Võrdleme erinevate ajastute hoonete ehitusviise ja kasutatud materjale.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
23. aprill	Jüripäev (2 tundi)	Räägime jüripäevaga seotud tavadest ja mängime kevadisi mänge.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
28.-30. aprill	Tohu- ja punutiste meisterdamise nädal	Õpime meisterdama looduslikest materjalidest esemeid ja vaatame millised esemeid on valmistanud taludes meie esivanemate poolt.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MAI			
alates 4. mai	Võru linna ajalugu (1,5 tundi)	Linnatuuril räägime Võru linna loomisest, tähtsamatest ajaloosündmustest ja eredatest isikutest.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
04.-07. mai	Kemmergu- ja kätepesupäev (2 tundi)	Tutvume 100 aasta taguste hügieenitoimingutega. Saame teada, mis on kemmerg ning kuidas seda vanasti kasutati. Kuidas ja millega pesti vanasti käsi?	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
18.-21. mai	Talupere kevadtööd (2 tundi)	Tutvustame talus tehtavaid kevadtöid. Saame teada, millised olid vanasti kevadised laste-, naiste- ja meestetööd talus.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
25. mai-02. juuni	Talulaste mängumaa (2,5 tundi)	Saame teada, milliste mänguasjadega ja milliseid mängu mängisid talulapsed umbes 100 aastat tagasi. Mängime ja meisterdame.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Vargamäe argipäev (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talupere töid ja tegevusi ning räägime talupere argipäevast Mäe Andrese ajal.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega ja mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
mai	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööle-toimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäeva elu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõudeajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JUUNI			
3. juuni	Hobupäev (2 tundi)	Tutvume hoburiistade ja hobusõidukitega. Räägime hobusest ja temaga seotud ohtudest. Teeme hobusele pai ja proovime sõitmist hobuvankriga.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
4. juuni	Eesti lipu päev (2 tundi)	Räägime Eesti lipu ajaloost ja lipuvärvide tähendusest ning vaatame muuseumis olevaid lippe.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
8.-11. juuni	Rattanädal (2 tundi)	Õppepäeval saame teada ratta päritolust ja sellest, miks ratast üldse vaja on. Kust pärineb ratas? Milleks ratast vaja oli ja on tänapäeval? Missugused on erinevad rattad? Erinevate rataste eesmärk? Jalgratas ja tema lugu? Ratta areng kuni tänapäevani.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
14. juuni	Mälestuspäev (2 tundi)	Räägime küüditamistest ja metsavendlusest läbi aegade ning asetame küünla Eesti Kodu mälestuskompleksi. Jalutame kompleksis ja räägime selle lugu.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Vargamäe noored (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talunoorte tegevusi ja räägime pere- ja noorte omavahelistest suhetest Andrese ajal.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus, bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööle-toimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäeva elu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõude ajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
juuni	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega ja mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee